

Felolós szerkesztő:
Dr.
SALACZ ELEMÉR
Szerkesztőség:
III. ker. BELICEY-U.
116. SZ.

SZALVASI UJSÁG

FELOLÓZÁSI ÁR:
Félsz. évre 160 k.
Negyedévre 40 k.
Egyes szám 3 k.
Kiadóhivatal:
III. K. BELICEY
UT 115. SZÁM.

Lapinfajtonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földművesek Pártkére

Felolós kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Közös érdek.

A huszadik század az érdek ellentétek tudatos korszaka. Mindenki véd a maga érdekét, mert tudatában van.

A kisgazda sokat tanult az utóbbi időben. Ma már a kisgazda tudatában van az ó külön érdekeinek.

A földreform és a kataszter kiigazításának eszméjével kezdte el azt a harcot, mely végeredményben az új rendszert törvényes megváltoztatására irányul, mely türe azt, hogy a kis törpebirtosok nagyobb adót fizesse mint a nagybirtok. Ma már a kisgazdának is kinyílt az szemé és lája, hogy azért nem tudott ill a kis és közép birtok lábra kapni, mert az erősebb által kivívott előnyök következtében az adó politikánál a vám politikánál, a kereskedelmi szerződéseknél a teher súlyosabb része a listákra, a gyengebékre neheztül.

Hódmezővásárhelyen maga a miniszterelnök elismerie, hogy az ország legnagyobb ökéje, sincse ma is a földbirtok. Ez azonban nem áll a nagy birtokra. Mert a nagy birtoknak általában nincs jövöje Európában. A jövö a kis és közép birtoké. Az ország érdeke is az, hogy minél több ilyen birtok alakuljon. Mert például míg 40.000 katasztrális hold határon nyugodtan és boldogan megél 10 ezer család, addig ugyan ily területmü nagy birtokon a legjobb esetben 1500 lélek él függő sorban, eselödi viszonyban. Milyen óriási különbség ez csonka országunk szemponyjából is a népesedés, az adózítás, a több termelés stb. szempontjából.

Ezért irtuk mi fel zöbönkora s vetünk programunkba első sorban is a földreform gyors végrehajtását, továbbá a kataszter kiigazítását, minden adónál, vagyonsátságán a föld igaz érteke tekintete vételenek sürgetését, hogy, mini az egyenlő vámvédelem követelését. hogy ne részesüljön nagyobb vámvédelemben a buza, mint a hórso, lence, burgonya és főleg az állat, tojás és baromfi.

Várhatjuk e mindezek gyorskérésztől vitelét egy olyan párttól, mely viléi ugyan címében a kisgazda nevet de amelyben a kisgazdák csupa hercegek, grófok, bárók, nagy birtokosok és egyéb a kisgazdák érdekeivel a multban sem törődött, politikai rendszer leviteléttjei ilnek. Aligha Ezért minden kisbirtkosnak, de általában minden kis embernek kis kereskedőnek, kisparosnak még inkább azoknak a munkásoknak, akik a kisgazdával együtt tartják a földet, a kö-

zelgő választások alkalmával azokat kell saját érdemükben is bizalmunkkal támogatni, akik az eredeti, igaz demokratikus kisgazda párti program alapján állanak. Mert hiszen minden maszlaghíntés dacára közudat, hogy a kisgazda, a kis iparos, a kis iparos a kis kereskedő nélkül és viszont meg nem élhetnek.

Ennek a gazdasági érdekkapcsolatnak meg kell nyilvánulnia a politikában is. Mert hiszen az adó, vám, kereskedelmi, ipari és általában a közgazdasági politika kérdése az, hogy lábra tud e kapni, meg tud e erősödni a kisgazda, a kis iparos, a kis kereskedő. Ezeket a kérdéseket pedig a nemzetgyűlés. dönti el és ezért fontos, mert közös érdek, hogy a nemzetgyűlési választásoknak a kisgazda, a kis iparos, a kis kereskedő ne engedje magát fellovalni, ne engedje, hogy közöttük az áldatlan és csak rájuk néve káros szétválasztást magvált elhinthesek. Hanem fogjanak össze. Tartsanak össze. Így fogják érdekeiket legjobban szolgálni.

A választó jogról.

A választói névjegyzék összeállításának alapját képező számláló lapok kiállítása és összegyűjtése befejezést nyert.

Az összeiró küldöttség állja össze e lapok alapján a névjegyzéket.

A munkálatok alapján állja össze a központi választmány az ideiglenes névjegyzéket, amelyet a kihagyottak jegyzékével együtt a községi előjáróságnak küldi meg. Egyuttal köteles mindazokat, akik az érvényben levő névjegyzékben előfordulnak vagy az új névjegyzék tervezelése felvetettek, az új ideiglenes névjegyzékből azonban kihagyáltak, a kihagyásról, az oknak megjelölésével postai uton közvetlenül értesíteni. Köteles továbbá közhírré tenni, hogy az ideiglenes névjegyzék hol és mely időben lesz közszemlére kitéve. A névjegyzék ellen felszólalásnak, a felszólalás ellen részvételnek van helye.

Köteles a választmány illetve az előjáróság is közhírré tenni, hogy e felszólalások és észrevételek hol és mennyi idő alatt uytjathatók be.

A névjegyzék közszemlére kitétele a községházán, naponként délelőtti 8 óratól 12 óráig történik. Ez idő alatt azt, valamint a kihagyottak jegyzékét is az előjáróság egy tagjának vagy meghírozottjának jelenlétében bárki megtekintheti.

Az ideiglenes névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólal-

hat. Az pedig, aki e névjegyzékre felvételezt, saját választókerületét illetőleg a névjegyzékbe történt bármely felvételt vagy kihagyást miatt felszólalhat. A felszólalást írásban indokoltan, okirati bizonyítékokkal felszerelten kell benyújtani. A felszólalás olyan változásra is alapítható, mely az összeírás óta állott elő. A felszólalások felett a központi választmány határoz. Határozatát közszemlére kell kitenni. Annak, aki saját személyét illetőleg szólalt fel, az elutasító határozatot valamint annak, akik a névjegyzékben töröltek, az erre vonatkozó határozatot kézbesíteni kell.

A választói névjegyzéknek most történő összeállítás alkalmával a központi választmány a felszólalások és észrevételek felett hozott továbbá törölt elrendeli határozatai ellen panasznak van helye a gyulai kir. törvényszékhez, mely végervényesen határoz.

Ha a törvényszék a panasz felett a választói névjegyzék lezárásáig meg nem határozott, ez nem akadály a névjegyzék véglegesítésének.

Az a vádatot azonban aki a számláló készítői köztársaság a választókerületi bizottság, hogy a törvényszék panaszának helyt adva választó jogosságát megdőllytette, válaszára kell bocsátolnia.

A helyi választási mozgalmakról.

Az a pártpolitikai mozdulat, hogy a szarvasi választókerület kisgazdapártjai nemzetgyűlési képviselőnkül Burgulya Pál jelölése és hogy sikerült reá is bírn Burgulya Pál arra, hogy a jelölést elfogadja a többi már létező sok még nem is létező pártpolitikai alakulatok is megmozdították. Így például, bár választókerületünkben kormányt támogató egység párt még nincs is, vasárnapi délután az intelligencia köréből, nagyobb részben a műmunkárpártok sorából, mintegy negyvenen összeültek az Árpád külön termében, ahol elhatározták, miszerint feltekik az egységes párt vezetését, hogy a kormányt támogató egység párt részéről a szarvasi választó kerületbe Tomcsányi Pál igazságügyi miniszert jelölje.

Képviselő jelöltünk emelgetni halljuk még báró Kaas Iván, Pekar Gyulát, Havari Danielt és Nikelszky Zoltánt. Hogy a választási meg még leg nem lehet megjósolni.

Mindenestre érdemesnek tartjuk ill leközölni az „Országos Fries Ujság” mult számában szalbai Burgulya Pál jelölésével kapcsolatban közölt cikkének következő részletét:

„A szarvasi járási kisgazdák megmozdulása nem ébrentinik váratlanul. Előre látható volt, hogy a józan, természetelő fogva függetlenségi érzelme magyar kisgazdaiaradalom nem fogja magát jól érezni a grofok

hercegek s a régi munkapárti politikuskok társaságában s hogy nem fogja, egyszerűen a miniszterelnök kedvéért, feladni az a zászló, amelynek mákuláltnak tisztaságára két évvel ezelőtt esküdött. Előttünk már régen bizonyos volt, hogy az igazi kizsárdék az országos párt hivatalos jelölmeje, és ezért dicsőségesebb nem fogják feladni régi demokráciáink elveit.

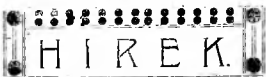
Pártélet

Választmányi ülés A szarvasi kisgazdák és földművesek pártjüknének választmányos rendes havi ülést április hó 2-án d. e. 9 órakor tartja meg.

Életvezetési felhívás

Felérjük azon előfizetőinket, akiknek előfizetése 1922. évi március 31-én lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadjanak szünetben.

Tisztelettel
a kiadóhivatalt.



Felhívás azokhoz, kik nem töltöttek ki összeírású lapot. Több panasz érkezett már a miatt, hogy főben akik ma nem kapják összeírású lapot. Akik ilyen lapot nem kaptak, vagy akiket az bármily címen megtagadták — feltétlenül, hogy az illető férfi, a 23-ik, ha né — 29-ik életévét betöltötte, panaszával jelentkezzen a szarvasi kisgazdák és földművesek pártkörében.

Halálhíres dr. Borgyula Pál nemzetgyűlési képviselőjüknök és atyja rövid, de súlyos szenvedés után 80 éves korában elhunyt. Temetése március hó 26-án délután nem vége öltési részvét mellett. A gyászszertartást Kello Gusztáv Placcsok István lelkész és Salancsik segéd lelkész vezérelte. A gyászest alkalmából a gyászoló család az adóbi gyászjelentést adta ki: Meglátjuk nekünk melyes fájdalommal tudtuk, hogy a forrás szerelét jó férj, fejlejtésűn és atya és nagyatyja. Borgyula Pál hosszas szenvedés után életének 80-ik, holdog házasságának 31-ik évében, folyó hó 24-én éjjel 11 órakor csendesen elhunyt. Hólt letemet folyó hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor az ég. h. ev. egyház szertartásánként a halottas házból az ö-letetőbe kísérvénygyűző helyre. Kello Starvas, 1922. évi március hó 25-én, Lengylen emléke áldott és nyugtama csendes I. Özv. Borgyula Pálné neje. Borgyula Pál fia, Borgyula Erzsébet neje. Borgyula György Borgyula Zsuzsánna Borgyula Erzsébet Bankó István unokái.

Nem kapnak hatósági rögzítőt a szőlőtermelők. A m. kir. földművelésügyi miniszterium 35459 — 1922. VIII. 1. sz. körendeletével értesíti a szőlőművelőkönkből, hogy a miniszterium peremtelezésre nem fog a f. évben rögzítőt hatósági uton részükre biztosítani, hanem azt maguknak kell szabadfoglalom után megszerzniük.

Nemes adomány Sernik János szarvasi ev. egyház hitbizgójának az ev. egyháznak az ö-templom részére egy 8 méterhosszú, nehezebb haragot adományozott. Az új harang pütkösd vasnapján fog megszentelni. A nemes cselekedet önmagát dicséri.

Egy család tragédiája. Péntekre virradóra vádalkalmas gylöskész írtenté békésen. Kanász János ottani földműves házában a családért, feleségét és Julianna leányát véresen, holtan találták meg az ágyban. Torka mindháromnak keresztült volt metzve s még csorgott belőlük a vér. A földes szobában vértócsák, az ágyonemiek vértel beomokcolva. A csendőrség nagy aparatúrussal indította meg a nyomozást a tettesek után.

Furcsa elős. Hétfőn délután egyik polgármester lehetett a kellett vágni, mert nehéz ellése volt és így atól lehetett tartani, hogy az árkok által elpusztul. A mikor a levágó által gyomrát felvágják, méhében élő bogyót találtak, amely ha valamely téhen örökre fogadja, hozzá érték véleménye szerint a tehénkor legmagasabb határáig is meg maradhat.

Mennyit kapnak a mezőúri aratók? Mezőúron az aratási szerződésük egyeslegleg megállapított léltételei szerint az aratórészt őszi és tavaszi vetésből 12, szalmából szintén ennyi rész jár. Elelem fejében helentek és páronként kapni fognak: 25 kg. búzát, 2 kg. szalmát, 2 kg. kását és 1 kg. sóat vagy ez utóbbiak a helyi aratú kényveléséhez kap minden arató egy mézsa fát vagy pedig négy arató egy kocsi szalmát.

A kincstári bélyeges váltóúrlapok használatáról a pénzügyminiszter lapok 11-iki kelettel 26 429. szám alatt rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében 1922 április 1-ől kezdve a széjelgyeztet nélküli kincstári váltóúrlapokat a forgalomból kivonja és etől az időponttól kezdve az 1. illeték fokozatnak megfelelően póblégyekkel ellátott új széjelgyeztet nélküli kincstári váltóúrlapok forgalmát enged csak meg. Az elrontott, sérült és megromlott váltóúrlapok kicsorcsésért darabolnak 2 K. etőlállási költésért szednek be. Az április 1-vel a forgalomból kivont úrlapokat június 30-ig lehet a bélyeganyagkezeléssel megbízott M. kir. állam-pénztárnak becseserlni.

Mindenkinek fontos az tudni, hogy Nyilas Imre megvett a Gintلمان-féle gépkönyvelési és gépraktári. ami Szarvas és környékének egy igen fontos újvalletala lesz a jövőben, mert Nyilas Imre több budapesti gépgyárnak volt a szerelője és ugyan-csak Budapesten elvezette a földparósköltési is, később nagyobb gépüzemeknél mint övezető főgépész működött, így, mint jó szakember, minden e szakmába vágó munkáit a legmesszebb menő felcölösséggel vállalja. Különbben is felhívjuk az érdekelteket figyelmét a lapunkban közölt hirdetésre.

Módszortották a földreform törvényt. A törvény végrehajtása s a szegény nép földhöz jutása során a legtöbb nagybirtokos azzal buktatta meg a dótgot, hogy azt mondja: „én a földemet bérbe nem adom, magam gazdálkodom, ha kel a föld — fizesse ki az árat.” És mivel az ára 60—70 ezer korona, ez azt jelentette, hogy így a szegény ember soha se jól földhöz. Mert a kizsárdá földműves Polgári párt indítványára a nemzetgyűlés kimondotta, hogy a nagybirtokos köteles, meg ha maga gazdálkodik is, földhözjáró kisbirtokot kiadni. És pedig nem egy-két holdacsak — hanem a szegény helyeken cselekedtek — hanem a teljesen vagyontalannak 3 kath. holdat, azoknak pedig, kiknek már van valamelyes földjük, annyit, hogy abból tisztességes meg tudjanak élni, 5—10 holdat. Azonban ez a terület a megvételét együtt 15 holdnál több nem lehet. Ugyanugy kötelesek a korlátolt forgalom birtok urai a törvény 2-ik paragrafusának 6 pontjában előírt köztől legelő céljára kivétel nélkül haszonbérlet adni a megváltás alá eső területre. Így most ha az államan illetve a földműves szegények nem is tudnák megváltani, a földet, azt mégis használtatják mint haszonbérletet. Jó ezt is tudni — így legalább több ember fog földhöz jutni.

Miliónés földvétel. A mint értesülünk a Mikolay-féle birtok 10 millió koronáért cserélt gazdát. A vevő egy Bencsik nevű szentandrási birtokos.

Önmagát fojtotta meg. Farkas György örménygáz birtokos nadragúszját a nyakára csatolta és azt oly erősen húzta meg, hogy mire a felesége a szobába bement, az urát már holtan találta. Halálát az orvosi boncolás eredménye szerint fulladás okozta.

Választmányi gyűlés. Kőrük a Prot Női Szövetség vezetőségét és választmányát, hogy április hó 3-án d. u. 5 órakor a főgimnázium tanári termében tartandó választmányi gyűlésen megjelenjen sziveskedjenek.

Magyar Jövő Nap A szarvasi m. kir. állami polgári lednyiskola április 1-én délután 4 óráig kezdettel, Magyar Jövő Nap-ot tart.

Elmarad a fölmentettek vagyon bélyegzése. A Hegedűs-féle válság programjában bevezető része a hadiváltság volt, amelyet azokra róttak ki, akik a háború alatt nem teljesítettek katonai szolgálatot. E válságból szármaló korona bevétele számláltak, de héz színt a törvény végrehajtása teljesen elmarad, mert a válság végrehajtásának költségei a várható bevételeit is jóval többre rugának.

Piaci árak kiírása. Nem Szarvasról van szó. Nyiteghatású laudása elrendelte, hogy a piaci árúrok tartoznak árúrnak árait jelzőtáblán feltüntetni. A rendelet szerint a laudás teljes szigorjog fog eljárni az árdrágitokkal szemben. Ezt az intézkedést a mi laudóságunk is megcsinálna, amál is inkább minthogy a kereskedők hasonló intézkedés már e hó 25-én érvénybe lép.

Tüdbajánai, asztmánai, gymborbanjai, emésztelenségnél, székrekesedésnél, májbajánai, sárgaságnál, vérszegénységnél, rheumánál, érmeleszesedésnél, vérbajánai szí már 1912. óla több ezer esetben meglepő sikerrel beváltak a báró Lúszenszkyék receptjei szerint készülő esszenciák, amelyeknek mindegyike a hivataloson legkiválóbbnak ismertet 6—8-óji készült. Vagyannemű különleges szeri felmutulnak főtöllességé tesznek és nem drágák. Kérjen ismeretlen leírás (válságbélyeg kiűldésével) az „Asster” kiadóhivataltól: Budapest, III. Néda-uta.

A szarvasi hadirokkantokat övezékek és árvek egyesítéste által felállított hadiárvek karácsonyifajhöz a következő szíves adakozók járultak: (Folytatás).

Címre aljazást díjjalannal készítették: Rontó Imre, Biszterczki Sámuel, János Gyula Polányi Sámuel, Mecsegy János 2—2 párt, Mucha Mihály, Matusk Mihály, Jancsó János, Jancsó Márton, Jancsó Pál, Duca Lajos, Darida András, Erdélyi Ferenc, Miklós István, Roszjaryóczy Pál, Valach Pál, Demcsák János, Koszucz Mihály, Szekera János Fábri Ferenc, Szavák Endre, Kelemen Samu, Borbády Sándor, Komoróczy Pál 1—1 párt, Bárdi Dániel 3 párt, Lukács Gyuláné 4 pár hártya, özv. Bárány Béla, özv. Csapó-Sonáriké, özv. Dr. Dancs Szilárdné, dr. Déri Henrikné, özv. Elefánt Jánosné, Gréna Pálné, dr. Havári Gyuláné, Höfer Istvánné, Lampert Gáborné, Marsall Sonáriké, özv. Melis Lajosné, özv. Komolovszky Jánosné, özv. Papp Béla, özv. Pönyiczki Györgyné, Péczy Ernőné, Réthly Vilmosné, özv. Simon Károlyné, dr. Sziráczki Jánosné, dr. Takács Gusztáv, Teifert Károlyné, Zalan Gusztáv sőtelenmennyi, gyümölcsös, karácsonyfadísz, sütemény, Bartol Boriska, Elefánt Etelka, Dancs Melinda, Koffán Bözsi, Simon Etelka. Szrnka Erzsébet díszkarakal és szímet csomagot.

Az orosz posta tarifaia. Moszkva hírek szerint Szovjet oroszországban a nemzetközi postafoglalomra új tarifát állapítottak meg mely szerint egy levelezőlapot

2 millió emberrel

szaporodott ebben a hónapban a teremtéses Piram cipő-fabrik-fogaztók száma.

